

Komplex förskjutning, övn 9.48 c

Lös ekvationen $y'' + y = x \cos x$.

Lösning: $P(r) = r^2 + 1 = 0 \iff r = \pm i$ så

$$y_h = C_1 \sin x + C_2 \cos x.$$

Då $\cos x$ är en del av både y_h och högerledet blir det besvärligt att klura ut vad vi skall ansätta som y_p . Vi skall istället använda den *komplexa exponentialfunktionen* och att

$$\cos x = \operatorname{Re} e^{ix}.$$

Studera istället den komplexa differentialekvationen

$$Y'' + Y = x e^{ix}$$

Eftersom $Y = \operatorname{Re} Y + i \operatorname{Im} Y$ ger linjäriten hos derivatan att $Y' = (\operatorname{Re} Y)' + i(\operatorname{Im} Y)'$ och $Y'' = (\operatorname{Re} Y)'' + i(\operatorname{Im} Y)''$.

1 / 4

$$y'' + y = x \cos x$$

Följaktligen, om Y_p löser $P(D)Y_p = x e^{ix}$ så fås

$$\begin{aligned} P(D)Y_p &= P(D)(\operatorname{Re} Y_p + i \operatorname{Im} Y_p) = \\ &= P(D)(\operatorname{Re} Y_p) + iP(D)(\operatorname{Im} Y_p) = \\ &= \left[P(r) \text{ har reella koefficienter} \right] = \\ &= \operatorname{Re}(P(D)Y_p) + i \operatorname{Im}(P(D)Y_p) = \\ &= \operatorname{Re}(x e^{ix}) + i \operatorname{Im}(x e^{ix}) = \\ &= x \cos x + ix \sin x \end{aligned}$$

d.v.s. $\operatorname{Re} Y_p = y_p$ till den ekvation vi egentligen vill lösa. Återstår att bestämma Y_p .

2 / 4

$$y'' + y = x \cos x$$

Då $P(r) = r^2 + 1$ och $Y_p = e^{ix} z(x)$ ger förskjutningsregeln

$$P(D)Y_p = P(D)(e^{ix} z) = e^{ix} P(D+i)z = x e^{ix} \iff$$

$$\iff x = P(D+i)z = ((D+i)^2 + 1)z =$$

$$= (D^2 + 2iD - 1 + 1)z =$$

$$= (D^2 + 2iD)z = z'' + 2iz'.$$

Då z -term saknas måste vi ansätta ett polynom av en grad högre än x , d.v.s.

$$z = Ax^2 + Bx \implies z' = 2Ax + B \implies z'' = 2A \implies$$

$$\implies 2A + 2i(2Ax + B) = 4iAx + 2(A + iB) = x \iff$$

$$\iff \begin{cases} 4iA = 1 \iff A = \frac{1}{4i} = -\frac{i}{4} \\ A + iB = 0 \iff B = -\frac{A}{i} = \frac{1}{4} \end{cases} \implies z = \frac{1}{4}(-ix^2 + x)$$

3 / 4

$$y'' + y = x \cos x$$

Vi får

$$\begin{aligned} Y_p &= e^{ix} z(x) = e^{ix} \frac{1}{4}(-ix^2 + x) = \\ &= \frac{1}{4}(\cos x + i \sin x)(-ix^2 + x) = \\ &= \frac{1}{4}(x \cos x + x^2 \sin x + i(-x^2 \cos x + x \sin x)), \\ y_p &= \operatorname{Re} Y_p = \frac{1}{4}(x \cos x + x^2 \sin x). \end{aligned}$$

Slutligen

$$\begin{aligned} y &= y_h + y_p = C_1 \sin x + C_2 \cos x + \frac{1}{4}(x \cos x + x^2 \sin x) = \\ &= \left(C_1 + \frac{1}{4}x^2\right) \sin x + \left(C_2 + \frac{1}{4}x\right) \cos x \end{aligned}$$

4 / 4